

BÖLÜM 6

SİMÜLASYON MERKEZİNİN KURULMASI

*Dilek SARI¹
Derya UZELLİ YILMAZ²
Hatice ERDEM ÖNDER³*

GİRİŞ

Simülasyon, sağlık hizmetlerinde yüz yılı aşkın bir süredir kullanılmaktadır. Modern simülasyon merkezleri, eğitim kurumlarının temel gereksinimlerinden (1). Simülasyon merkezi, deneyimsel öğrenmeyi içeren simülasyona dayalı eğitiminin yürütüldüğü yer olarak tanımlanabilir (2). Bu merkezler, hasta güvenliğini arttıran, katılımcının kritik düşünmesini sağlayan, uygulama ve teorik bilgiyi birleştirme fırsatı veren, klinik ortamı taklit eden yerlerdir (3). Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada genelinde, hastaneler ve sağlık bilimleri fakülteleri arasında bir iş birliği olarak var olan simülasyona dayalı birçok büyük eğitim merkezi bulunmaktadır. Bu merkezler sağlık bilimleri profesyonellerinin yenilikçi simülasyon eğitimi yoluyla daha iyi hasta sonuçları, daha güvenli hasta bakımı sunumu ve daha düşük sağlık bakım maliyetlerini öngörmektedir (4, 5).

Teknolojide yaşanan gelişmeler ile birlikte simülasyon merkezleri de büyük ölçüde değişikliğe uğramıştır (1). Birden fazla simülasyon laboratuvarı olan kurumlar, simülasyon merkezleri olarak belirlenirken, yalnızca tek bir laboratuvarı olan daha küçük alanlar simülasyon laboratuvarları olarak adlandı-

¹ Prof. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları AD., dilek.sari@ege.edu.tr

² Doç.Dr., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları AD., duzelli86@gmail.com

³ Arş. Gör., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları AD. hatice.erdem@ege.edu.tr

• HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON

Operasyonlar uzmanı simülasyon teknoloji uzmanlığından farklı olarak kurum yönetici ile birebir çalışarak simülasyonların planlanmasında ve uygulanmasında liderlik yapar. SSH, operasyonlar uzmanları için bir sertifika programı sunmaktadır (30). Uluslararası bazı simülasyon merkezleri bu rol için sertifika talep etmekte ya da yeni işe alınan kişilerin belirlenmiş bir süre içinde sertifika almasını beklemektedir.

Simülasyona dayalı eğitim ekibinde, simülasyon eğitimcisinin dışında simülasyon teknoloji uzmanı ve operasyonlar uzmanı ile birlikte çalışmanın, ekibin kaliteli simülasyonlar sunma ve bu simülasyon faaliyetlerini doğru bir şekilde değerlendirilmesinde olumlu yönde katkı sunduğu bildirilmiştir. Örneğin yapılan bir çalışmada, simülasyon sırasında simülasyon teknoloji uzmanı ya da operasyonlar uzmanı olmadığında eğitmenlerin teknik zorluklar yaşadıkları ve bu durumun simülasyonun uygulanma sürecini olumsuz etkilediği bulunmuştur (31). Öte yandan bir simülasyonda çalışan tüm bireyler, klinik veya teknik rollerinde yetkin olmanın yanı sıra simülasyonu anlamalı ve iyi derecede bilgili olmalıdır (16). Örneğin simülasyona dayalı eğitimde eğitimcinin bir simülasyon senaryosunu tasarlama ve uygulama bilgisinin olması gerekir (7). Ülkemizde çoğu merkezde, simülasyon merkezinin veya simülasyon laboratuvarının kurulumunda yer alan eğitimci ya da klinisyen; yönetici, kolaylaştırıcı, eğitimci, teknisyen gibi rollerin yanında simülasyonun tasarımını ve senaryo geliştirme gibi pek çok rolü üstlenmektedir. Tüm bu roller bütçe, personel ve tahsis edilen kaynaklar gibi çeşitli nedenlere bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Ülkemizde simülasyon alanının gelişmekte olan bir uzmanlık alanı olduğu düşünüldüğünde, ulusal dernek ve kuruluşların her bir pozisyonun rol ve sorumluluklarını net bir şekilde tanımlaması gerektiği açıktır.

KAYNAKLAR

1. Dorney B, Walston C, Decker S. Developing and building a simulation center. In: Ulric B, Mancini B. (eds.) *Mastering Simulation: A Handbook for Success*. 1st ed. USA: Sigma Theta Tau International; 2013. p.321-344.
2. Cook DA, Hatala R, Brydges R, et al. Technology-enhanced simulation for health professions education: A systematic review and meta analysis. *JAMA*. 2011; 306(9): 978-988.
3. Aksoy ME. Simülasyon altyapısının oluşturulması. Karabacak Ü, Uğur E. (ed.) *Sağlık Bilimlerinde Simülasyon Kavramdan Uygulamaya* içinde. İstanbul: Nobel Kitabevleri; 2019. p.101-135.
4. Sørensen JL, Østergaard D, LeBlanc V, et al. Design of simulation-based medical education and advantages and disadvantages of in situ simulation versus off-site simulation. *BMC Medical Education*. 2017; 17(1): 1-9.

5. Wisborg T, Brattebø G, Brattebø J, et al. Training multiprofessional trauma teams in Norwegian hospitals using simple and low cost local simulations. *Education for Health: Change in Learning & Practice*. 2006; 19(1): 85-95.
6. Akaike M, Fukutomi M, Nagamune M, et al. Simulation-based medical education in clinical skills laboratory. *The Journal of Medical Investigation*. 2012; 59(1, 2), 28-35.
7. Horley R. Simulation centre design. In: Riley RH. (ed.) *Manual of Simulation in Healthcare*. Second ed. United Kingdom: Oxford University; 2015. p.16-28
8. Seropian M, Lavey R. Design considerations for healthcare simulation facilities. *Simulation in Healthcare*. 2010; 5(6):338-345.
9. Karaçay P. Simülasyon laboratuvarının kurulması. *Türkiye Klinikleri J Pediatr Nurs-Special Topics*. 2017; 3(1):18-22.
10. Dhingra SS, Kerns LL. Hardware and Software In: Wilson L, Rockstraw L. (eds.) *Human Simulation for Nursing and Health Professions*. New York: Springer Publishing Company; 2012.
11. Dleikan CT, Lakissian Z, Hani S, et al. Designing a simulation center: An experiential guide. *Journal of Facilities Management*. 2020; 18(5):487-504.
12. Establishing a Simulation Center: Essentials and Guidelines. Experience of the Mother and ChildHealth Project / Handbook. – Kyiv, Ukraine: Vistka, 2015. p.1-56.
13. Lateef F. Simulation-based learning: Just like the real thing. *Journal of Emergencies, Trauma, and Shock*. 2010;3(4):348-352.
14. Gaba DM. The future vision of simulation in health care. *BMJ Quality & Safety*. 2004;13(1): 2-10.
15. Al-Elq AH. Simulation-based medical teaching and learning. *Journal of Family & Community Medicine*. 2010; 17(1): 35-40.
16. Teresa NG, Lori L. Creating effective simulation environments. In: Ulric B, Mancini B. (eds.) *Mastering Simulation: A Handbook for Success*. 1st ed. USA: Sigma Theta Tau International; 2013. p.49-84.
17. Tun JK, Alinier G, Tang J, et al. Redefining simulation fidelity for healthcare education. *Simulation & Gaming*. 2015; 46(2): 159-174.
18. Alinier G. A typology of educationally focused medical simulation tools. *Medical Teacher*. 2007; 29(8): 243-250.
19. Kardong-Edgren S, Anderson M, Michaels J. Does simulation fidelity improve student test scores? *Clinical Simulation in Nursing*. 2007; 3(1):21-24.
20. Cha C, Jeong S. Nursing simulation practicum for delivery care: A scoping review. *Nurse Education Today*. 2022; 114
21. Brost B, Thiemann K, Belda T. et al. “Creation of structure-function relationships in the design of a simulation center”, *Clinical Simulations. Operation, Clinical Engineering and Management*, Elsevier, Des Plaines, 2008. p. 185-199.
22. Murphy JI. “Using plan do study act to transform a simulation center”. *Clinical Simulation in Nursing*. 2013; 9(7):257-264.
23. Edler AA, Chen M, Honkanen A, et al. Affordable simulation for small-scale training and assessment. *Simulation Healthcare*. 2010;5(2):112-115.
24. Bar-on M, Yucha CB, Kinsey J. Funding a collaborative simulation center: First step in interprofessional education. *Clinical Simulation in Nursing*. 2013;9(11):531-534.
25. Eliadis M, Verkuyl M. Balancing the budget in the simulation centre. *Clinical Simulation in Nursing*. 2019; 37: 14-17.
26. INACSL Standards Committee. INACSL Standards of Best Practice: SimulationSM: Operations. *Clinical Simulation in Nursing*. 2017; 13(S): 681-687.

• HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON

27. Őendir M, Dogan P, Karaçay P, ve ark. Healthcare Simulation Dictionary (Turkish Version) Sağlık Bakımında Simülasyon Sözlük, Lioce L (eds), Lopreiato J (founding eds), Second ed, Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality; Agency for Healthcare Research and Quality. AHRQ Publication No. 20-0019, 2020.
28. <https://www.ssih.org/Credentialing/Certification/CHSE>
29. Herrington A, Gupta V. Roles and Responsibilities of a Medical Simulation Center Manager. [Updated 2022 Apr 14]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2022 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK557670/>
30. <https://www.ssih.org/Credentialing/Certification/CHSOS>
31. Gantt L. Who's driving? The role and training of the human patient simulation operator. *CIN: Computers, Informatics, Nursing*. 2012;30(11):579-586.